

Uroloog Rik Williams (61) raakte na het faillissement van het Ruwaard van Putten Ziekenhuis in Spijkenisse zijn baan kwijt. Gedesillustreerd blik hij terug op een bewogen tijd. “In mijn ogen heeft de ingetreden marktwerking de ondergang van het ziekenhuis bewerkstelligd.”

“Waarom er voor mij geen plek meer was, zou ik eigenlijk niet weten. De boodschap dat ik moest vertrekken, heeft mij compleet overvallen. Er is mij nooit uitleg gegeven. Misschien dat ik in die 22 jaar als vrijgevestigd uroloog – waarvan twaalf jaar ook als bestuurder – bij het Ruwaard onbedoeld op wat tenen ben gaan staan. Als bestuurder maak je niet altijd vrienden. Maar voor mij stonden de patiënt en de kwaliteit altijd op de eerste plaats in de besluitvorming. Wrang is het daarom dat ik in de loop van die 22 jaar steeds meer bestuurders op het toneel heb zien verschijnen die heel andere doelen nastreefden dan het neerzetten van een goed ziekenhuis.

In zes maanden tijd is het Ruwaard volledig ‘uitgekleed’ van een volwaardig tot een poliklinisch ziekenhuis – zonder veilige spoedopvang – dat ’s avonds na negen uur zijn poorten sluit. De gevolgen van het binnen zo’n kort tijdsbestek afslanken van een ziekenhuis mag je niet onderschatten. Als je een radertje uit de klok haalt, heeft dat consequenties voor het hele uurwerk. Want zoals een longarts niet zonder een internist kan, kan een gynaecoloog niet zonder kinderarts. Die samenhang zien bestuurders van buiten de zorg simpelweg niet.

Toen de drie ziekenhuizen uit de Rijnmondregio het Ruwaard overnamen, werd in juni 2013 meegedeeld: ‘Het ziekenhuis is failliet, daarmee is de toelating beëindigd. De praktijk is nu van ons en we bieden je een arbeidsovereenkomst voor een half jaar zonder verplichtingen voor de tijd daarna.’ Iedereen was woest, maar

‘Iedereen was woest, maar we stonden machteloos’

we stonden machteloos. In juni kregen vier specialisten geen contract meer en stonden ze dus per direct op straat. Per 1 januari 2014 hebben zestien specialisten van de oorspronkelijke staf van het Ruwaard het veld moeten ruimen. En dat terwijl er nu uit steeds meer rapporten blijkt dat het functioneren van de artsen en de kwaliteit van de geleverde zorg beslist op orde waren. Het manco van het Ruwaard van Putten was de gebrekkige bestuurs- en organisatiecultuur. Dat is heel zuur.

In mijn ogen heeft de ingetreden marktwerking de ondergang van het ziekenhuis bewerkstelligd. Nu ziekenhuizen alleen nog omzet kunnen genereren door DOT’s te schrijven, kunnen ze het budget alleen nog maar verhogen door meer patiënten binnen te halen. En de enige manier om dat te doen is door patiënten weg te halen bij een ander ziekenhuis. Want het is met ziekenhuizen net zoals bij de concurrerende bakker: wie kwaadsprekt over het brood van de bakker om de hoek, zegt eigenlijk: kom uw brood maar bij ons halen. Hoewel je dit nooit 100 procent kunt hardmaken, ben ik ervan overtuigd dat de omliggende ziekenhuizen in de regio baat hadden bij de teloorgang van het Ruwaard.

De ironie wil dat het Ruwaard zelf zijn ondergang heeft ingeleid. Toen drie jaar geleden de IC een periode moest sluiten en er ook bemensingsproblemen waren bij anesthesie en interne geneeskunde, is de cruciale vergissing gemaakt om specialisten van het Maasstad Ziekenhuis – onze concurrent – binnen te halen. Feitelijk fungeerden zij als paard van Troje. Dat was het begin van

de feitelijke regiefunctie van het Maasstad, dat zo eigenlijk de nieuwe machthebber werd. Op de IC werd nieuwe apparatuur aangeschaft, maar de benodigde intensivisten om die apparatuur te bemensen konden niet geregeld worden, waardoor operaties moesten worden afgezegd. Ook toen de afdeling cardiologie in de problemen kwam, kreeg het Maasstad Ziekenhuis de medische verantwoordelijkheid toebedeeld. Als je weet dat cardiologie een feeder is van het ziekenhuis en het lukt je om dat specialisme te frustreren, dan heb je de zaak al heel snel gewonnen. Want wie geen cardiologie in huis heeft, merkt al snel de negatieve gevolgen voor aanpalende specialismen. Het domino-

functioneren wegens personeelsgebrek, werd dezelfde ontslagen medewerkers gevraagd terug te komen. Stel je eens voor: sta je maandag op straat, word je dinsdag gevraagd terug te keren.

Wat resteert is een murw geslagen groep medewerkers. Veel specialisten hebben zich in de laatste maanden van het Ruwaard uit de naad gewerkt om uit de positie van het verscherpte toezicht door de Inspectie te komen. En als ‘beloning’ volgt dan uiteindelijk een faillissement dat op een gruwelijke manier inhakt in het professionele én persoonlijke leven van velen. Want voor bijna alle specialisten valt hun hele toekomst weg: sommigen hadden zich net voor tonnen ingekocht in een maatschap en

‘Sommige specialisten zien hun goodwill in één klap wegvallen’

effect trad op deze manier vol in werking. Het Maasstad werkte zo mee aan het faillissement van het Ruwaard.

Ik heb het afgelopen halfjaar in dienstverband als zeer stuitend ervaren, maar ik heb mijn vrienden wel leren kennen. De nieuwe eigenaren van het Spijkenisse MC waren kil en koud. Veel collega’s zijn ontslagen. De dagen erna was het een uittocht van mensen die met een bedroefd gezicht hun spullen pakten en huiswaarts keerden. Een bijzonder somber beeld. Maar toen de nieuwe ziekenhuisleiding zag dat sommige poliklinieken niet meer konden

zien hun goodwill in één klap wegvallen. Ze zitten nu vast aan hoge goodwillverplichtingen zonder dat zij inkomsten hebben om aan deze verplichtingen te kunnen voldoen. Een waar persoonlijk drama.

Wat me het meest teleurstelt, is dat niemand bij machte is geweest het proces van ontmanteling te stoppen. De politiek treedt niet op, de gemeente kan niks, de zorgverzekeraar wil niks. De governance was zo afwezig, verantwoordelijkheden zo onduidelijk. Van ons prettige streekziekenhuis is weinig overgebleven. Ongelooflijk zonde!